

Bemærkninger til forslaget

Med vedtagelsen af ændringerne i lov om aktiv socialpolitik og integrationsloven den 31. maj 2002, jf. lovforslag nr. L 126 fra folketingsåret 2001-02, 2. samling, lov nr. 361 af 6. juni 2002, indførtes de særligt lave starthjælpssatser og en tilsvarende nedsættelse af introduktionsydelsen. I det følgende vil samlebetegnelsen starthjælp blive brugt, da der i alle tilfælde vil være tale om de samme satser.

I forbindelse med fremsættelsen og førstebehandlingen af lovforslag nr. L 126 blev to præmisser gjort klare:

For det første fremgik det af bemærkningerne til lovforslaget, at satserne skulle holdes på et niveau, som holder sig inden for Danmarks internationale forpligtelser: »Efter FN's konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder anerkender staterne blandt andet ethvert menneskes ret til social tryghed (artikel 9) og ret til en tilstrækkelig levefod (artikel 11).«

For det andet var det en målsætning med de lavere satser at styrke flygtninges og indvandreres integration på arbejdsmarkedet. Venstres ordfører, Flemming Oppfeldt, gik under førstebehandlingen af lovforslag nr. L 126 den 21. marts 2002 så langt som til at sige:

»Men dette forslag fungerer ikke, hvis ikke vi får dannet det andet ben, nemlig den politik, der skal skabe uddannelses- og jobåbninger. Regeringen har netop fremlagt en række punkter, der inkluderer et ansvar for arbejdsmarkedets parter.

Venstre forudsætter, at en sådan integrationspolitik kan gennemføres for at få tusinder af indvandrere i beskæftigelse, og her vil fremtidens indvandrere på introduktionsydelse og startløn få mulighed for at tjene op til 28 kr. i timen, uden at der skal modregnes i ydelserne. Så man kan sige, at forslaget her er designet til at understøtte, at flere kommer i aktiv beskæftigelse

frem for passiv forsørgelse. Selve systemet vil være designet til aktivitet fra dag et.

Det er målet for Venstre, at hovedparten kommer i arbejde fra dag et, eventuelt med supplerende danskundervisning i forbindelse med arbejdet. Det er målet for Venstre, at så mange som muligt så hurtigt som muligt kommer i ordinært arbejde med en ordinær løn.« (Jf. Folketingstidende 2001-02, 2. samling, forhandlingerne side 3951).

Hvad angår den førstnævnte præmis, kan der sættes et meget stort spørgsmålstegn ved, om starthjælpen sikrer ethvert menneskes ret til social tryghed og ret til en tilstrækkelig levefod.

Det såkaldte starthjælpsnetværk, som bl.a. har deltagelse af repræsentanter for Institut for Menneskerettigheder, Integrationsfaggruppen i Dansk Socialrådgiverforening, Dokumentations- og rådgivningscenteret om racediskrimination (DRC), Dansk Flygtningehjælp, Socialpolitisk Forening og Mixeurope, har gennemført en interviewundersøgelse: »Undersøgelse af de økonomiske konsekvenser for flygtninge, der lever af starthjælp«, som bl.a. ser på familiebudgetter for flygtninge, der lever af starthjælp. Undersøgelsens resultater blev offentliggjort i maj 2003 (de nedenfor anførte tal i tabel 1 og 2 er fra 2. reviderede udgave fra september 2003), altså knap et år efter, at lovgivningen var trådt i kraft. Undersøgelsen omfatter 27 interview foretaget i ugerne 13 og 14 i 2003 og omfatter i alt 43 voksne og 23 børn, som bor i 9 kommuner fordelt over det meste af landet. Som det ses af nedenstående tabel 1, viser det sig, at starthjælpsmodtagerer for alle familietyper har et rådighedsbeløb, der ligger langt under det af Forbrugerinformation anbefalede mindste rådighedsbeløb. Det kan tilføjes, at de her angivne tal fra Forbrugerinformation er de såkaldte discountudgifter.